

Daňové výdavky podnikateľa – špecifiká

Špecifické podmienky uznateľnosti daňového výdavku

Okrem základnej definície daňového výdavku, ktorá obsahuje všeobecný test daňovej uznateľnosti, ktorému sme sa venovali v predchádzajúcej časti tohto seriálu *Daňové výdavky podnikateľa – všeobecne*, zákon o dani z príjmov stanovuje pri daňových výdavkoch určité špecifiká¹.

Špecifické podmienky uznateľnosti daňového výdavku, ktoré zákon o dani z príjmov stanovuje sú:

- i. *Ak výšku výdavku (nákladu) limituje osobitný predpis, takýto výdavok možno zahrnúť do daňových výdavkov najviac do výšky tohto limitu. Môže sa jednať napr. o výdavky na tvorbu sociálneho fondu podľa zákona o sociálnom fonde. Do daňových výdavkov možno uplatniť tvorbu sociálneho fondu povinným pridelom a ďalším pridelom. Tvorba sociálneho fondu ďalšími zdrojmi nie je daňovo uznaným výdavkom.*

- ii. *Ak výšku výdavku (nákladu) limituje zákon o dani z príjmov [okrem výdavku (nákladu) vynaloženého zamestnávateľom na poskytnutý zdaniteľný príjem podľa § 5 ods. 1 a ods. 3 písm. d) za podmienok ustanovených Zákonníkom práce] alebo jeho zahrnutie v zdaňovacom období upravuje zákon o dani z príjmov v inej výške ako zákon o účtovníctve, preukázaný výdavok (náklad) možno zahrnúť do daňových výdavkov len v rozsahu a za podmienok ustanovených v zákone o dani z príjmov. Pri poskytovaní zamestnaneckého benefitu podľa Zákonníka práce štandardne platí, že ak je suma tohto benefitu zdanená na strane zamestnanca ako príjem zo závislej činnosti, zamestnávateľ si ju môže uplatniť v daňových výdavkoch. Výnimkou je paradoxne finančný príspevok, ktorý (na rozdiel o stravného lístku) nad sumu stanovenú Zákonníkom práce nie je uznaným daňovým výdavkom u zamestnávateľa avšak u zamestnanca sa zdaňuje.² K zrovnoprávneniu prístupu v zdaňovaní a uznávaní do daňových výdavkov pri poskytovaní finančného príspevku a stravného lístku by mohlo prísť ďalšou novelou Zákonníka práce.*

Príklad:

Príkladom výdavku, ktorý limituje zákon o dani z príjmov sú odplaty (provízie) za vymáhanie pohľadávky. Takýto výdavok možno uznať do daňových výdavkov najviac vo výške 50% vymoženej pohľadávky.

Ďalším príkladom sú príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení. Tieto príspevky možno uznať za daňový výdavok najviac vo výške 6% zo zúčtovanej mzdy, náhrady mzdy a odmeny zamestnanca, ktorý je účastníkom doplnkového dôchodkového sporenia.

¹ § 19 a § 21 zákona o dani z príjmov.

² Metodický pokyn 25/DZPaU/2021/MP.

- iii. *Ak výšku výdavku (nákladu) limituje zákon o dani z príjmov výškou dosiahnutého príjmu alebo výškou príjmu z prijatej úhrady, uplatní sa výdavok (náklad) alebo jeho časť do daňových výdavkov v tom zdaňovacom období, v ktorom bol dosiahnutý príjem alebo prijatá úhrada.*

Príklad:

Poradenské služby, ktoré sú uznané ako daňový výdavok až po zaplatení. Tzn. ak by boli poskytnuté napr. právne služby v roku 2021, ale k ich úhrade dôjde až v roku 2022, tieto služby možno uplatniť do daňových výdavkov v roku 2022.

Čo sa nepovažuje za daňový výdavok

Okrem posúdenia či konkrétny výdavok (náklad) sa považuje za daňový výdavok je potrebné zohľadniť čo zákon o dani z príjmov za daňový výdavok nepovažuje (tzv. negatívne vymedzenie daňového výdavku).

Daňovým výdavkom nie je výdavok

- i. ktorý nesúvisí so zdaniteľným príjmom a to aj napriek tomu, že o ňom daňovník účtoval,
- ii. ktorého vynaloženie na daňové účely nie je dostatočne preukázané, a
- iii. ktorý je výslovne uvedený v zákone o dani z príjmov ako nedaňový výdavok³.

Zákon o dani z príjmov výslovne ako nedaňový výdavok uvádza napr.

- i. výdavky (náklady) na obstaranie hmotného majetku a nehmotného majetku vylúčeného z odpisovania,
- ii. výdavky na zvýšenie základného imania vrátane splácania pôžičiek,
- iii. tvorba rezervného fondu, kapitálového fondu z príspevkov a ostatných účelových fondov okrem povinného prídeltu do sociálneho fondu podľa zákona o sociálnom fonde,
- iv. výdavky na vyplácané podiely na zisku,
- v. výdavky na reprezentáciu a reklamné predmety nad 17 EUR,
- vi. výdavky na osobnú potrebu daňovníka,
- vii. výdavky vynaložené na príjmy, ktoré nie sú zahrnuté do základu dane.

Odporúčanie na záver ako postupovať pri posúdení výdavku

1. Spraviť všeobecný test daňovej uznateľnosti. Podrobnosti nájdete v 1. časti tohto seriálu *Daňové výdavky podnikateľa – všeobecne*.
2. Zohľadniť špecifické podmienky, ktoré zákon o dani z príjmov stanovuje na to, aby mohol byť konkrétny výdavok uznaný za daňový výdavok uplatnením ktorého dochádza k zníženiu základu dane.
3. Preveriť či konkrétny výdavok nespadá pod negatívne vymedzenie daňových výdavkov.

³ § 21 ods. 1 zákona o dani z príjmov.